

• หลักการประกันคุณภาพ

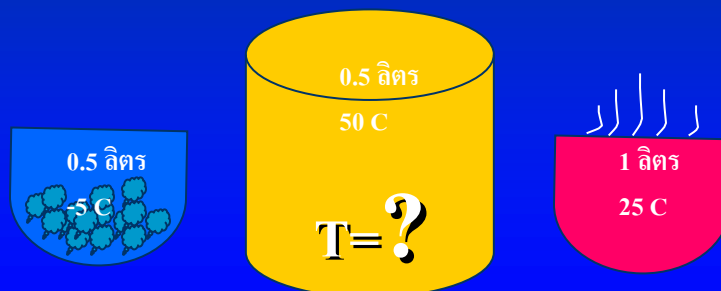
วิชาเศรษฐศาสตร์สาธารณสุข 4074201 2(2-0)
หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ปีการศึกษา 2547

ผู้สอน : อนุชา หนูนุ่น
ครั้งที่ 3 วันที่ 20 มกราคม 2548

• กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน

จงหาอุณหภูมิเฉลี่ยที่เกิดจากการผสมน้ำต่างอุณหภูมิกัน (ในระบบปิด)

- น้ำในภาชนะเดิมปริมาตร 0.5 ลิตร อุณหภูมิ 45 องศา C
- เติมน้ำแข็งปริมาตร 0.5 ลิตร อุณหภูมิ -5 องศา C
- และเติมน้ำปริมาตร 1 ลิตร อุณหภูมิ 25 องศา C

• ความหมายและความสำคัญ

ของหลักประกันสุขภาพ

- หลักประกันสุขภาพ (Health Benefit Coverage) เป็นการให้ความคุ้มครองต่อความเสี่ยงที่จะเกิดจากปัญหาด้านสุขภาพ โดยใช้ทั้งหลักสวัสดิการ (Welfare) และหลักการประกัน (Insurance)
- การประกันสุขภาพ (Health Insurance) เป็นการเฉลี่ยความเสี่ยง (Risk Sharing) ด้านสุขภาพ เพราะความเสี่ยงเป็นความไม่แน่นอน (Uncertainty) ความเสี่ยงในทางสุขภาพมี 3 ลักษณะ คือ
 - 1) ป่วยหรือไม่ป่วย 2)หนัก-เบาอย่างไร หากป่วยแล้ว
 - และ 3) ค่าใช้จ่ายจะมากน้อยแค่ไหน เมื่อต้องเข้ารับการรักษาตัว

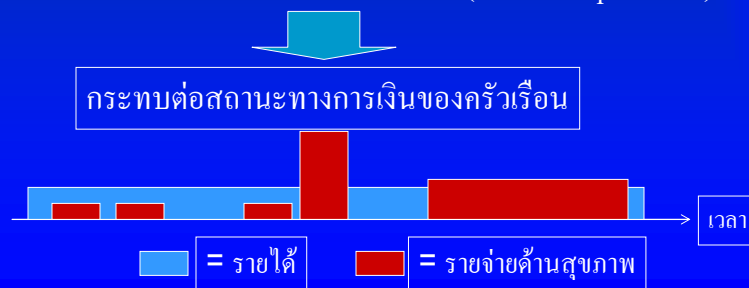
• ความหมายและความสำคัญ

ของหลักประกันสุขภาพ (ต่อ)

☀ ความไม่แน่นอน (Uncertainty)

ระดับปัจเจกบุคคล

- ในการได้รับโรค (contracting diseases)
- ในความรุนแรงของการเจ็บป่วย (severity of illness)
- ในค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล (medical expenditure)

• ความหมายและความสำคัญ

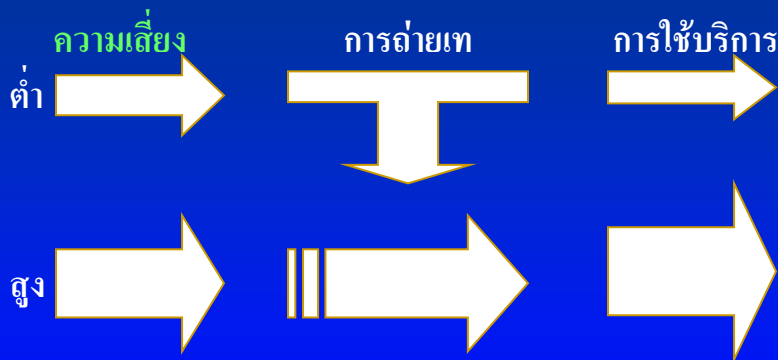
ของหลักประกันสุขภาพ (ต่อ)

- การเฉลี่ยความเสี่ยงด้านสุขภาพ เป็นการเปลี่ยนความไม่แน่นอนให้เป็นความแน่นอน คือ เมื่อทราบขนาดปัญหาโดยรวมก็กำหนดให้มีการถ่ายเทความเสี่ยงจากระดับบุคคลที่ไม่แน่นอนสู่ภาพรวมซึ่งมีความแน่นอนกว่า จากนั้นทุกคนก็สามารถมาใช้บริการได้เมื่อเกิดความเสี่ยงขึ้นตามความจำเป็นที่เกิดขึ้น
- วิธีการถ่ายเทความเสี่ยง ใช้หลักการเฉลี่ยทุกข์เฉลี่ยสุข (Sodality) ซึ่งสามารถสร้างความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นได้ และสังคมก็จะเกิดภราดรภาพ (Solidarity)

• ความหมายและความสำคัญ

ของหลักประกันสุขภาพ (ต่อ)

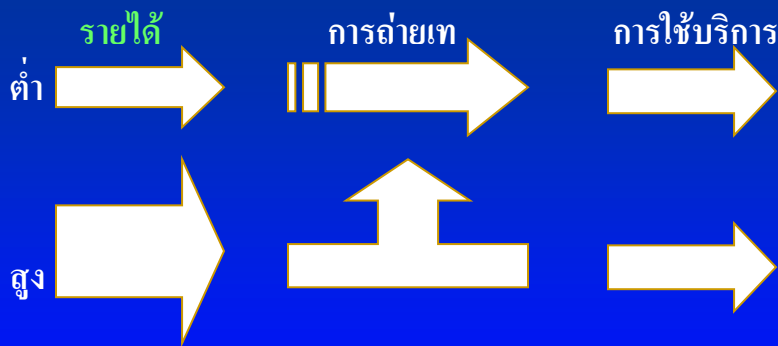
- การเฉลี่ยทุกข์เฉลี่ยสุข (Sodality) ในระบบสุขภาพ

• ความหมายและความสำคัญ

ของหลักประกันสุขภาพ (ต่อ)

■ การเฉลี่ยทุกข์เฉลี่ยสุข (Sodality) ในระบบสุขภาพ

• วิวัฒนาการการสร้างหลักประกันสุขภาพ

ของไทย

- ช่วงก่อนรัฐให้สวัสดิการด้านการรักษาพยาบาลแก่ประชาชน ก่อนปี 2400 – 2497
- ช่วงรัฐให้สวัสดิการด้านการรักษาพยาบาลสำหรับประชาชน พัฒนาการ ช่วงปี 2506 – 2525
- ช่วงรัฐและประชาชนมีส่วนร่วมจ่ายเงินล่วงหน้าเพื่อลด ความเสี่ยงภาระทางการเงินจากการรักษาพยาบาล : พัฒนาการ ช่วงปี 2526-2544
- ช่วงการสร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าระยะเปลี่ยนผ่าน: 1 เมษายน 2544 – 19 พฤศจิกายน 2545

รายละเอียดตามเอกสารแนบท้าย

• ประเภทของการประกันสุขภาพ

- การประกันสุขภาพภาคบังคับ (Compulsory Health Insurance) => ใช้กฎหมายบังคับให้ทุกคนต้องอยู่ในความคุ้มครอง
- การประกันสุขภาพภาคสมัครใจ (Voluntary Health Insurance) => ไม่ใช้กฎหมายบังคับให้ทุกคนต้องอยู่ในความคุ้มครอง แต่อาจจะมีกฎหมายควบคุมการดำเนินงาน

• ประเภทของหลักประกันสุขภาพ และประชากรกลุ่มเป้าหมาย

ระบบ ประกัน สุขภาพ เอกชน	หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า (30 บาท) ทุกคนที่ไม่มีสิทธิอื่น		พรบ. คุ้มครอง ผู้ประสบ ภัยจากธรณ
ประชาชน ทุกคน โดย ไม่บังคับ	สวัสดิการ ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ คู่สมรส, บิดา-มารดา และ บุตร 3 คนแรก ที่ไม่เกิน 20 ปี	ประกันสังคม กลุ่มวัยแรงงาน (ลูกจ้างสถาน ประกอบการ)	ประชาชน ทุกคน (กฎหมาย บังคับ)
ประชาชนทุกคน ในราชอาณาจักร			

- แนวคิดและหลักการสำคัญ

ในการสร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า

- เป็นระบบที่เอื้อให้สังคมมีการเฉลี่ยทุกข์เฉลี่ยสุข (Sodality)

- คนที่สุขภาพดีช่วยเหลือคนที่เจ็บป่วย คนที่ร่ำรวยช่วยเหลือคนที่ยากจนกว่า
- เป็นการกระจายความเสี่ยงของภาระทางการเงิน (risk sharing) ที่เกิดจากปัญหาด้านสุขภาพ ซึ่งจะ ทำให้สังคมเกิดภราดรภาพ (solidarity)

- แนวคิดและหลักการสำคัญ

ในการสร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า (ต่อ)

- เป็นระบบที่มีความยั่งยืน (Sustainable System)

- ความยั่งยืนทางนโยบาย (Policy Sustainability)
- ความยั่งยืนทางการเงิน (Financial Sustainability)
- ความยั่งยืนทางสถาบัน/องค์กร (Institutional Sustainability)

- แนวคิดและหลักการสำคัญ

ในการสร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า (ต่อ)

- เป็นระบบที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของสังคมจากทุกภาคส่วน (Social Partnership)
 - ร่วมเป็นเจ้าของและร่วมรับผิดชอบ
 - เพื่อสถานะของทุกคนตามแนวคิดสุขภาพพอเพียง
 - สอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมชุมชน
 - นำภูมิปัญญาท้องถิ่น (local Wisdom) มาใช้อย่างเหมาะสม ให้มากที่สุด

- แนวคิดและหลักการสำคัญ

ในการสร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า (ต่อ)

- เป็นระบบที่สนับสนุนให้มีเครือข่ายบริการ (Health Care Network)
 - ใช้บริการเริ่มที่สถานบริการระดับต้น (Primary Care) ที่ใกล้บ้าน ใกล้ใจ ผ่านระบบการส่งต่อ (Referral System) ที่ดี สู่สถานบริการระดับสูงขึ้นไป
 - สอดคล้องกับวิถีชุมชนในการเลือกสถานบริการ

- แนวคิดและหลักการสำคัญ

ในการสร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า (ต่อ)

- เป็นระบบที่เน้นการกระจายอำนาจ

(Decentralization)

- พื้นที่ที่มีอำนาจการตัดสินใจสูง ภายใต้หลักเกณฑ์แนวทาง และมาตรฐานที่กำหนดโดยส่วนกลาง
- แยกผู้ซื้อ (Purchaser) และผู้ให้บริการ (Provider) ออกจากกัน เพื่อให้เกิดการตรวจสอบและถ่วงดุล

- แนวคิดและหลักการสำคัญ

ในการสร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า (ต่อ)

- เป็นระบบที่สามารถควบคุมค่าใช้จ่ายได้ในระยะ

ยาว (Cost Containment System)

- โดยไม่กระทบกับคุณภาพและการเข้าถึงบริการของประชาชน
- ไม่ทำให้เกิดการพึ่งพาบริการมากเกินไปจนจำเป็น
- ใช้งบประมาณแบบปลายปิด (Close End)
- ระบบการจ่ายเงินแบบมุ่งเน้นผลลัพธ์ (Performance Related Payment)

- แนวคิดและหลักการสำคัญ

ในการสร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า (ต่อ)

- เป็นระบบที่ส่งเสริมให้ประชาชนรับทราบสิทธิ รวมถึงปกป้อง กลุ่มครองสิทธิเหล่านั้นให้แก่ประชาชนได้ (Protector System for People's Right)
 - ได้รับการตามชุดสิทธิประโยชน์ที่กำหนด
 - ได้สิทธิในการเลือกขึ้นทะเบียนจากเครือข่ายที่ตนพึงพอใจ